

เนาวรัตน์ ช่างเครื่อง. (2564). การพัฒนาตัวบ่งชี้สุขภาพองค์การของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ครูศาสตร์คุณภูมิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์ รองศาสตราจารย์ ดร.อรสา จรุงธรรม

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบสุขภาพองค์การของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 2) พัฒนาตัวบ่งชี้สุขภาพองค์การของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และ 3) ตรวจสอบความสอดคล้องของตัวบ่งชี้สุขภาพองค์การของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ การดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบของสุขภาพองค์การของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มี 3 ขั้นตอนย่อย (1) ศึกษาและวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (2) สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา และ (3) สังเคราะห์องค์ประกอบสุขภาพองค์การในสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาตัวบ่งชี้สุขภาพองค์การของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยการสนทนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกข้อมูลสำหรับการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา และขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบความสอดคล้องของตัวบ่งชี้สุขภาพองค์การของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 1,060 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ผลการวิจัยพบว่า

- 1) องค์ประกอบตัวบ่งชี้สุขภาพองค์การของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) การสร้างทีมผู้นำ (2) การสร้างความชัดเจนขององค์การ (3) การสื่อสารขององค์การ (4) การเสริมสร้างองค์การ (5) สิ่งแวดล้อมขององค์การ (6) ความสำเร็จขององค์การ และ (7) การมุ่งเน้นวิชาการ
- 2) ตัวบ่งชี้สุขภาพองค์การของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มี 7 องค์ประกอบ 53 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ (1) การสร้างทีมผู้นำ มี 7 ตัวบ่งชี้ (2) การสร้างความชัดเจนขององค์การ มี 8 ตัวบ่งชี้ (3) การสื่อสารขององค์การ มี 9 ตัวบ่งชี้ (4) การเสริมสร้างองค์การ มี 7 ตัวบ่งชี้ (5) สิ่งแวดล้อมขององค์การ มี 6 ตัวบ่งชี้ (6) ความสำเร็จขององค์การ มี 9 ตัวบ่งชี้ และ (7) การมุ่งเน้นวิชาการ มี 7 ตัวบ่งชี้
- 3) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดองค์ประกอบตัวบ่งชี้สุขภาพองค์การของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยมีค่า RMSEA = 0.06, RMR = 0.00, NFI=0.97, CFI = 0.98 และค่า CN = 228.51

คำสำคัญ : ตัวบ่งชี้, สุขภาพองค์การ, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

Naowarut Chanhkrueang. (2021). THE DEVELOPMENT OF ORGANIZATIONAL HEALTH INDICATORS OF SCHOOL UNDER PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE Doctor of Education (Educational Administration).
Advisors Assistant Professor Dr.Chanchai Wongsirasawat Assistant Professor Dr.Orsa Jaroontham

ABSTRACT

The purposes of this research were to: 1) study and analyze the components of organizational health of school under the Primary Educational Service Area Office, 2) develop the organizational health indicators of school under the Primary Educational Service Area Office, and 3) examine the validation of organizational health indicators of schools under the Primary Educational Service Area Office. The research methodology included three steps as follows. The first step was to study and analyze the components of organizational health of school; comprising three sub-steps. The first sub-step was to study and analyze the related documents and research by using a document analysis form. Data were analyzed by means of content analysis. The second sub-step was to interview experts chosen by purposive sampling. The research instrument was an interview form. Data were analyzed by means of content analysis. The third sub-step was to synthesize components of organizational health of schools. The research instrument used was a record form. Data were analyzed by means of content analysis. The second step was to develop the organization health indicators of the schools under the Primary Education Service Area office. Focus groups comprising nine experts were a source of data collection. The research instrument was a record form. Data were analyzed by means of content analysis. The third step was to examine the validation of organizational health indicators of school under the Primary Educational Service Area Office. The sample consisted of 1,060 administrators of schools under the Primary Educational Service Area Office by multistage random sampling. The research instrument used for data collection was a five-point rating scale questionnaire with the reliability at 0.97. The data were analyzed in terms of frequency, percentage, mean, standard deviation and confirmative factors analysis.

The results of the research were as follows:

1) There were seven components of organizational health indicators of school under the Primary Educational Service Area Office: (1) leadership team building, (2) establishing organizational clarity, (3) organizational communication, (4) organizational strengthening, (5) organization environment, (6) organizational success and (7) emphasizing academic achievements.

2) There are seven components and 53 indicators of organizational health indicators of school under the primary educational service area office: (1) leadership team building (seven indicators), (2) establishing organizational clarity (eight indicators), (3) organizational communication (nine indicators), (4) organizational strengthening (seven indicators), (5) organization environment (six indicators), (6) organizational success (nine indicators), and (7) emphasizing academic achievements (seven indicators).

3) The confirmatory factor analysis of organizational health indicators of schools under Primary Educational Service Area Office showed that the model was consistent with the empirical data with RMSEA = 0.06, RMR = 0.00, NFI=0.97, CFI = 0.98 and CN = 228.51.

keywords : Indicator, Organizational Health, Primary Educational Service Area Office